

Studiemotiverande folkhögskolekurs

— Återrapportering år 2018

FÖRORD

Studiemotiverande folkhögskolekurs är ett regeringsuppdrag till Arbetsförmedlingen och Folkbildningsrådet. Uppdraget innebär att Folkbildningsrådet fördelar platser för verksamhet på de statsbidragsberättigade folkhögskolorna. Insatsen har pågått sedan år 2010, och fram till och med år 2018 har drygt 33 000 personer gått en studiemotiverande kurs (bilaga 3).

I den här rapporten presenteras uppföljning enligt regeringens riktlinjer och avtal med Arbetsförmedlingen. Rapporten beskriver kursverksamheten, mål och statistik, delar av SCB:s registerstudie, deltagarberättelser samt reflektioner inför framtiden. Statistiken bygger på rapportering från folkhögskolorna samt statistik via Statistiska centralbyrån, SCB.

INNEHÅLL

Studiemotiverande folkhögskolekurs	6
Samverkan.....	6
Beskrivning av kursen.....	6
Kursens målgrupp.....	6
Mål och statistik	7
Måluppfyllelse	7
Bidragsstatistik	9
Deltagarstatistik	9
Utbildningens kompensatoriska effekter	10
En studie av SCB.....	10
Studiens deltagare	10
Kompensatoriska effekter	11
Deltagarberättelser	12
Tre deltagarintervjuer	12
Reflektioner inför framtiden	16
Kursens betydelse för den arbetssökande.....	16
Fler borde få möjligheten att studera på folkhögskola	16
Bilagor	19
Per län år 2018	19
Per folkhögskola år 2018	20
Per län 2010-2018.....	26

SAMMANFATTNING

Studiemotiverande folkhögskolekurs är en förberedande insats för arbetssökande tillsammans med Arbetsförmedlingen. Syftet med kursen är att underlätta för fortsatta studier.

Under 2018 har 96 folkhögskolor haft deltagare motsvarande 4 609 platser i en studiemotiverande folkhögskolekurs.

Av de ungdomar som gick en studiemotiverande kurs någon gång under 2017 har 36 procent studerat vidare på folkhögskola fram till och med december 2018. Motsvarande siffror för de som fyllt 25 år är 22 procent. Deltagare motiveras också till att fortsätta studera på Komvux och sfi.

För deltagare i studiemotiverande folkhögskolekurs sker en markant minskning (en av fyra) av att stå utanför arbetsmarknaden jämfört med innan folkhögskolestudierna enligt SCB:s studie.

Fler bör få möjlighet att prova att studera som vuxen på folkhögskola genom att anvisas till en studiemotiverande kurs.

Studiemotiverande folkhögskolekurs

Samverkan

Kursen bygger på samarbete mellan Arbetsförmedlingen och folkhögskolorna. Rekrytering kan ske genom att handläggaren upplyser den arbetssökande om möjligheten att gå kursen eller så kallar Arbetsförmedlingen till informationsträff där folkhögskolan informerar om kursen och skolan. När den arbetssökande har anvisats och deltar i kursen har hen möjlighet att få aktivitetsstöd, utvecklings- eller etableringsersättning. Folkhögskolorna kan ersätta deltagarna för eventuella resekostnader.

Beskrivning av kursen

Studiemotiverande folkhögskolekurs är en arbetsmarknadspolitisk förberedande insats som genomförs av folkhögskolorna i samverkan med Arbetsförmedlingen.

Den tre månader långa kursen bedrivs på heltid och innehåller moment av orienterande, repeterande och motivationshöjande karaktär. Syftet är att underlätta för deltagaren att påbörja eller återgå till reguljär utbildning. En central del är att träna på studieteknik med inriktning på ämnen som samhällskunskap, svenska, engelska och matematik.

Kursupplägget varierar med hänsyn till deltagarnas önskemål, Arbetsförmedlingens bedömning, skolans profilområde och lärarnas erfarenheter. På folkhögskolan möts deltagarna av en pedagogik som utgår från individens och gruppens erfarenheter, man jobbar praktiskt, i mindre grupper, med anpassat tempo och med dialog och reflektion.

En studiemotiverande folkhögskolekurs integreras med övrig verksamhet till exempel genom att deltagarna deltar i temaarbeten eller läser delar av kursen tillsammans med allmän kurs. När kursen är slut får deltagaren ett kursintyg.

Kursens målgrupp

De studiemotiverande folkhögskolekurserna vänder sig till samtliga arbetssökande, som varken har gymnasieexamen eller grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Mål och statistik

Måluppfyllelse

Under 2018 har 96 folkhögskolor haft deltagare motsvarande 4 609 platser i en studiemotiverande folkhögskolekurs, SMF. Motsvarande siffror för år 2017 var 3 829 platser och 95 folkhögskolor.

Resultatet av en enkätförfrågan till folkhögskolorna visar att ungefär 30 procent av deltagarna har någon typ av funktionsnedsättning. Ungefär en tredjedel av dem har gått kursen två gånger, vilket innebär en kurstid på sex månader.

Folkhögskolorna ansökte inför år 2018 om 6 610 platser och Folkbildningsrådet styrelse fördelade dessa. Fördelningen har baserats på ansökningar från 110 folkhögskolor. Ansökningarna har gjorts i samråd med de lokala arbetsförmedlingarna. Omfördelning har gjorts under året.

Målgruppen för insatsen har enligt Arbetsförmedlingen varit 150 000 personer (ett årsgenomsnitt fram till och med oktober 2018). Arbetsförmedlingen har utnyttjat 66 procent av de möjliga 7 000 avtalade platserna.

Målet att minst 25 procent av deltagarna ska motiveras att gå vidare till fortsatta studier har uppnåtts.

Studerar vidare på folkhögskola

Tabell 1: Den procentuella andelen SMF-deltagare mellan 16 och 24 år som studerat vidare på folkhögskola fram till och med december året därpå. Källa: SCB

År	Allmän kurs	Särskild kurs	Totalt
2018	34,5	1,5	36
2017	40	3	43

Tabell 2: Den procentuella andelen SMF-deltagare 25 år och äldre som studerat vidare på folkhögskola fram till och med december året därpå. Källa: SCB

År	Allmän kurs	Särskild kurs	Totalt
2018	20,5	1,5	22
2017	25	3	28

Av de ungdomar som gick en studiemotiverande kurs någon gång under 2017 har 34,5 procent studerat vidare på allmän kurs och 1,5 procent på särskild kurs på folkhögskola fram till och med december 2018. Det är drygt 5 procentenheter färre ungdomar som studerat vidare på allmän kurs jämfört med de som gick en studiemotiverande kurs 2016.

Motsvarande siffror för de som fyllt 25 år är 20,5 procent och 1,5 procent. Det är drygt 4 procentenheter färre deltagare i den äldre målgruppen som studerat vidare på allmän kurs jämfört med de som gick en SMF-kurs 2016.

Utöver de som studerat vidare har enligt Arbetsförmedlingen 13 procent, av hela målgruppen oavsett ålder, fått jobb inom 90 dagar efter kurslut.

Av de som gått en studiemotiverande kurs från och med insatsens början och studerat vidare på allmän kurs har enligt statistiken hittills 1 779 personer erhållit grundläggande behörighet för högskolestudier och 412 personer erhållit grundläggande behörighet för yrkeshögskolan.

Studerat vidare inom annan skolform

Statistik finns inte i skrivande stund för år 2018, därför är uppföljningsperioden i detta stycke endast år 2017. Det är också viktigt att veta att dessa personer kan ha gått mer än en kurs samtidigt, man kan med andra ord till exempel läst på folkhögskola och Komvux samtidigt.

Av de ungdomar som gick en studiemotiverande kurs någon gång under 2017 har 178 personer (10 procent) motiverats att studera vidare på sfi och 81 personer (4 procent) har studerat vidare på Komvux, med en omfattning på minst 50 procent, under år 2017.

Motsvarande siffror för de som fyllt 25 år är 306 personer (27 procent) och 32 personer (3 procent).

Studerat vidare oavsett skolform

För att presentera hur många procent som studerat vidare inom ett år efter att man gått en SMF-kurs oavsett skolform, är vi tvungna att titta ett år längre tillbaka i tiden. Anledningen är att det, avseende sfi och Komvux, endast finns statistik fram till och med 2017.

Av de som gick en studiemotiverande kurs någon gång under 2016 har 54 procent motiverats att läsa vidare inom folkhögskola, på Komvux med en omfattning på minst 50 procent eller sfi fram till och med december 2017. Det är marginella skillnader mellan målgrupperna unga och äldre.

Bidragsstatistik

Folkhögskolorna har för 2018 erhållit statsbidrag på totalt 106 007 000 kr, vilket motsvarar 4 609 platser (bilaga 1 och 2). För att erhålla statsbidrag för en kursplats krävs att deltagaren genomfört minst tio utbildningsdagar och att kursstart skett före den 31 december 2018.

Kurstiden är 13 veckor, vilket totalt för kurser genomförda vårterminen 2018 innebär 38 600 möjliga deltagarveckor (dv). Nyttjandegraden, det vill säga hur stor andel av dessa veckor som deltagarna genomfört, var 84 procent.

För att folkhögskolorna ska kunna rapportera möjliga och genomförda deltagarveckor måste kurserna vara avslutade. Därför presenteras endast vårterminens nyttjandegrad. Man bör beakta att det finns en risk att genomförda deltagarveckor felrapporterats på grund av att folkhögskolorna inte alltid erhållit dokumentation på vilka som avbrutit kursen från Arbetsförmedlingen.

Deltagarstatistik

38 procent av deltagarna var ungdomar mellan 16 och 24 år och resten var 25 år och äldre. Andelen unga har sjunkit med 11 procentenheter och andelen äldre har ökat med lika mycket jämfört med föregående år. Bland ungdomarna var 60 procent män och 40 procent kvinnor, och bland de äldre var 43 procent män och 57 procent kvinnor.

Totalt för samtliga deltagare var andelen utrikes födda 66 procent, vilket är en ökning med 13 procentenheter jämfört med föregående år. Resultatet av en enkätförfrågan till alla folkhögskolor visar att cirka hälften av alla deltagare på 2018 års studiemotiverande kurser har behövt extra fokus på svenska språket.

Deltagarnas utbildningsbakgrund i procent är:

- Förgymnasial utbildning 89 %
- Gymnasial utbildning utan högskolebehörighet 8 %
- Gymnasial utbildning med högskolebehörighet 2 %
- Eftergymnasial utbildning 1 %

Utbildningens kompensatoriska effekter

En studie av SCB

Statistiska centralbyrån (SCB) har genomfört en registerstudie med syfte att beskriva vuxenutbildningens betydelse i det svenska utbildningssystemet. Rapporten kommer att omfatta Komvux, folkhögskolans allmänna kurs och studiemotiverande folkhögskolekurs. Rapporten beskriver målgrupperna och utbildningarnas kompensatoriska effekter.

Här presenteras valda delar av SCB:s preliminära manus 2019-01-27.

Studiens deltagare

Studien underlag är 34 000 deltagare som studerat vid allmän kurs och studiemotiverande kurs mellan åren 2013-2015. Av dem fanns cirka 6 000 personer på grundskolenivå, 19 000 personer på gymnasial nivå och knappt 12 000 på SMF-kurs. En person kan vara registrerad på fler än en nivå. Målgruppens könsfördelning är relativt jämn. Bland deltagare på allmän kurs (gymnasienivå) och SMF har 60-70 procent tidigare påbörjat men inte avslutat den svenska gymnasieskolan.

I rapporten konstaterar man att de flesta som studerar allmän kurs på grundskolenivå inte har deltagit i den svenska gymnasieskolan och att majoriteten är födda utomlands. Det är en viktig målgrupp där folkhögskolan kan bidra till ökade kunskaper i svenska som i sin tur kan leda till vidare studier.

Även personer som inte fullföljt gymnasieskolan är en viktig målgrupp för allmän kurs. Folkhögskolorna lyckas i hög grad fånga upp de personer som har sämst förutsättningar på arbetsmarknaden.

Bland deltagare vid allmän kurs på gymnasienivå har 37 procent minst en förälder med eftergymnasial utbildning, och motsvarande siffra på grundnivå är 10 procent. Bland deltagare vid SMF är andelen 24 procent. I rapporten konstateras att folkhögskolan kan ha en roll när det gäller att förbereda personer vars föräldrar inte är högutbildade för att gå vidare till högre studier.

Kompensatoriska effekter

Folkhögskolan kan ha en kompensatorisk roll som går utanför de mätbara resultaten, till exempel personlig utveckling och bättre psykisk och fysisk hälsa. SCB:s studie fokuserar däremot på de mätbara effekterna; höjd utbildningsnivå, fortsatta studier samt etablering på arbetsmarknaden.

Några av studiens viktiga resultat är:

- Bland deltagare på allmän kurs gymnasienivå (2013-15) och som tidigare avbrutit gymnasieskolan hade 46 procent höjt sin utbildningsnivå efter år 2017
- Motsvarande andel för SMF som läst vidare på allmän kurs var 29 procent
- I gruppen som läst allmän kurs på gymnasienivå var 16 procent registrerade vid högskolan ht2016
- Deltagande i folkhögskolans allmänna kurs och/eller i SMF förbättrar personers situation på arbetsmarknaden

Det är genomgående högre andel kvinnor än män som höjt sin utbildningsnivå.

En viktig reflektion i sammanhanget är att de som tidigare avbrutit gymnasieskolan kan behöva mer tid inom vuxenutbildningen för att uppnå behörighet till högre studier.

År 2016 hade drygt hälften av de studerande på allmän kurs gymnasienivå någon form av förankring på arbetsmarknaden. För deltagare på SMF-kurs hade en av fyra status utanför arbetsmarknaden, vilket är en markant minskning i jämförelse mot innan folkhögskolestudierna.

Studien visar också att andelen som står helt utanför arbetsmarknaden efter avslutade studier på grundnivå är betydligt lägre för utrikesfödda jämfört med inrikes födda.

Sammanfattningsvis så indikerar resultaten att de personer som deltog i allmän kurs på folkhögskolan och/ eller i SMF har förbättrat sin situation på arbetsmarknaden något och även ökat möjligheterna till att fortsätta studera.

Deltagarberättelser

Tre deltagarintervjuer

Genom att presentera resultatet av några intervjuer med deltagare vill vi visa "porträtt" som beskriver deras resa då de studerat på en studiemotiverande folkhögskolekurs. Syftet är att komplettera den kvantitativa rapporteringen med en beskrivning av vad verksamheterna kan innebära i praktiken, och som kan illustrera annars svår fångade kvalitativa resultat och effekter.

Deltagare på en folkhögskola i Skåne

Magdalena 30 år har aldrig haft svårt att få jobb. Hennes föräldrar kommer från Polen och hon har bott i Malmö sen hon var fem-sex år. Hon gick gymnasiet i Malmö på individens val, men med matten tog det stopp. Hon var skoltrött och slutade. Hon fick jobb där mamma arbetade, började jobba heltid på fabrik och stannade där i flera år. Sen har hon också arbetat på café och som lokalvårdare. Snart fyller hon 30 år. Jag älskar att jobba och träffa människor. Det är ett driv jag har, säger Magdalena med eftertryck. Men hon kom fram till att hon behövde studera för att kunna utbilda sig vidare för framtiden.

Med hjälp från Arbetsförmedlingen blev hon inskriven på studiemotiverande folkhögskolekurs. Hon var tveksam och fick jobb igen, men nu är målet klart. Hon vill börja studera och har börjat igen på SMF. Kursens syfte är att motivera till fortsatta studier. Man gör också studiebesök, skriver CV och personligt brev och har inslag av ledarutbildning.

Det är en bra grupp och Magdalena ser hur många blommar upp och vågar visa sig. Flera ska börja studera.

-Jag har inte gått i skolan på många år och det blir lite av en chock. Vi som ska gå allmän kurs har lektioner på prov för att se hur det är. Oj, vad jag var trött efter historielektionen! Men det känns att hjärnan kom igång.

Cecilia, som är SMF-samordnare och studie-och yrkesvägledare, betyder mycket för Magdalena. Hon träffade Cecilia när hon började SMF-kursen på folkhögskolan förra gången.

- Jag visste att hon skulle hjälpa mig! Cecilia hjälper mig att hålla motivationen uppe för jag tappar den lätt.

Magdalena har fått nya planer för framtiden och har börjat tänka i ett längre perspektiv med utbildning.

-Nu vill jag bli färdig med gymnasiebehörighet. Mitt mål är att gå på allmän kurs på folkhögskolan och sedan fortsätta med en ettårig barnskötarutbildning som anordnas av Arbetsförmedlingen.

Jag vill bli klart så fort som möjligt och tänker jobba och samtidigt studera till barnpsykolog. Jag vill hjälpa barn, det behövs!

Folkhögskolan ger henne nya möjligheter.

- Det är en möjlighet att förverkliga en dröm. Jag känner mig hemma här. Komvux har inte fungerat, det är så olika åldrar, men här har man bättre kontakt med varandra. Lärarna är mer avslappnade och stressar inte deltagarna och man får hjälp.

Att börja studera är ett stort steg.

- Trivs man går det bättre. Det känns som jag kommer att vara i goda händer. Jag har sökt andra skolor men jag mår så bra här, säger Magdalena. Jag rekommenderar verkligen den här kursen, det finns något som passar alla.

Deltagare på en folkhögskola i Gävleborg

Viktor 22 år och före detta SMF:re som gått allmän kurs och som nu går yrkeshögskola.

Viktor var "ett speciellt barn". Han fick aspergerdiagnos när han var i tidiga tonåren och kom i aspergerklass, men fick inte ihop alla gymnasiebehörigheter. Efter gymnasiet blev han arbetslös och via nittiodagarsgarantien fick han erbjudande om studiemotiverande folkhögskolekurs. Sen bara flöt det på, som Viktor uttrycker det. Han hade sökt folkhögskola innan, men tackat nej, eftersom han då hade fått flytta hemifrån och det var ett för stort steg.

Viktor började SMF på hösten 2015.

- Innan jag började här hade jag aldrig åkt buss själv på sex år. När jag kom och sa att jag ville köpa busskort undrade föräldrarna vad som hänt.

Nu var det dags att ta ett nytt steg. Kursens syfte är att motivera till fortsatta studier.

- Jag måste våga! Jag har alltid vetat att jag ville studera. SMF är en mjukstart och man blir lotsad in i folkhögskolan.

Istället för vanliga lektioner pratar man mycket och kommer in i lärandet på ett mjukt sätt. Han kände ganska snabbt att han ville vara kvar.

Han hade haft problem med närvaro i skolan men nu när han var motiverad gick det bättre.

– Min sociala fobi började försvinna och jag fick kompisar. Jag började hänga med folk ... Så hade det inte varit tidigare.

Viktor ville fortsätta och kunde börja på allmän linje och gick tre terminer och fick de gymnasiebehörigheter han saknade för att kunna söka vidare. Nu går Viktor yrkeshögskola på en utbildning i speldesign. Han har hållit på med spel sen han var liten och han trivs på kursen. Där har alla samma intresse och han får hålla på med sin passion. Efter kommande praktiktermin är han klar med kursen.

– SMF-kursen var ”en fot genom dörren till livet”. Jag kunde bli min egen person. Det är som natt och dag hur jag var förr mot nu. Min sociala fobi försvann här på folkhögskolan!

Och folkhögskola- jag har nog blivit lite ”hjärntvättad”, säger Viktor med ett skratt.

– Folkhögskola är folkrörelse, folkbildning, ett uppdrag man har, om det är miljö eller något annat. Det är människor som tror på något.

Deltagare på en folkhögskola i Gävleborg

Emma är 27 år och går allmän linje på folkhögskola i Gävle. Hon flyttade till Gävle 2009 och har två barn.

Emma blev aldrig klar med årskurs nio i grundskolan. Jag gick väl sammanlagt fem skoldagar i 9:an, mårde inte bra, säger hon. Hon gick aldrig gymnasiet.

Hon blev mamma i tjugofemårsåldern första gången och var föräldraledig. Sen jobbade hon, deltog i coachinsats och var sedan åter mammaledig och har också varit sjukskriven.

För ett par år sedan frågade Arbetsförmedlingens handläggare om hon ville plugga, för jobbcoachning fungerade inte. Det var då hon fick höra om SMF-kursen, studiemotiverande folkhögskolekurs, vars syfte är att motivera till fortsatta studier.

Emma besökte folkhögskolan en fredag och på måndagen därefter började hon på kursen. Det var höstterminen 2015. Hon hade en längtan efter att

studera men hade inte tänkt folkhögskola. Men det passade bättre än hon kanske vågat tro.

– SMF öppnade möjligheter för mig. Här har jag fått mycket hjälp, till exempel med matten. Här finns förståelse för vad man klarar och behöver.

Hon hade inte gått många dagar i nian, men kunde ta igen resterna av det hon missat på en termin.

– Det var en lättnad att jag hade så mycket av grunden. Jag kunde komma in på allmän linje, som jag går nu. Det öppnade mina ögon och världen lite. Jag vågar att ta för mig mer och öppna för nytt. Det förändrade mitt liv. Jag fick också en ny umgängeskrets.

Emma har haft svårt med sociala kontakter, en social fobi, och läsning, att gå in i bokens värld, har hjälpt henne och varit som ett skydd. Först för ett par år sedan i vuxen ålder fick hon diagnosen depression. och tar medicin för att få till fungerande studier.

– Här på skolan vågar jag synas. Det är mer som en familj och man känner sig aldrig utanför. Lärarna är stöttande och har acceptans för mitt mående. Och de överöser med uppskattning och ger bekräftelse.

2016 började hon allmän linje, gjorde ett uppehåll och jobbade ett år för ekonomins skull och kom sen tillbaka vårterminen 2018. Nu går hon förmodligen sista terminen för att få grundläggande gymnasiebehörighet. SMF var en bra start för att komma igång.

– Kanske jag ska jobba ett tag när jag är klar här. Som en vila från studierna det hjälper till med studiemotivation. Jag vill vara kvar. Men man kan alltid hälsa på. Armarna är öppna här. Man träffar och lär känna och blir vän med människor man aldrig skulle ha lärt känna annars. Tack vare skolan har jag fått mina bästa vänner, säger Emma.

Efter skolan är drömmen att söka kurser på högskolan, kanske som familjebehandlare eller liknande. Eller bli bilmekaniker, som är en gammal dröm och hon har haft intresset sen hon var yngre.

Emma talar gott om folkhögskolan.

– Förr visste jag inte om den, men den här skolan har förändrat mitt liv. Jag är del av en gemenskap. Det är tryggt, ger bekräftelse, jag har bara positiva tankar om folkhögskolan. Jag pratar om skolan med kompisar och vet att några har sökt hit. Det är en speciell relation med varje lärare och man vågar ta upp saker. Och de lättar upp stämningen. Man blir glad här!

Reflektioner inför framtiden

Kursens betydelse för den arbetssökande

Drygt hälften av de som går en studiemotiverande kurs läser vidare inom folkhögskola, på Komvux med en omfattning på minst 50 procent eller sfi.

Folkbildningsrådet har under insatsens tid gjort fyra deltagarundersökningar som visar att sju av tio blev motiverade till fortsatta studier, att drygt hälften har fått ökat självförtroende och att nio av tio skulle rekommendera sina vänner att delta i en studiemotiverande kurs.

Resultatet av Folkbildningsrådets deltagarundersökning, som presenteras i regeringsrapporten *Studiemotiverande folkhögskolekurs 2011*, visar att det går lika bra för de deltagare som anser att Arbetsförmedlingen ”bestämde att jag skulle gå kursen” som för övriga deltagare. Denna vetskap stödjer att det även kan vara befogat att anvisa arbetssökande som inte själva har föreslagit att de vill börja studera.

För deltagare i en studiemotiverande kurs sker en markant minskning (en av fyra) av att stå utanför arbetsmarknaden jämfört med innan folkhögskolestudierna enligt SCB:s studie.

Fler borde få möjligheten att studera på folkhögskola

Arbetsförmedlingen har under år 2017 utnyttjat 66 procent av de avtalade volymerna. Under året har en regional träff, på lokalt initiativ, anordnats i Uppsala. Syftet var att synliggöra folkbildningens utbildningskedjor, informera om folkbildningens utökade ordinarie verksamhet och särskilda insatser, och skapa nya kontakter för vidare samarbete. Folkbildningsrådet ser positivt på att Arbetsförmedlingen centralt tar initiativ till fler sådana träffar.

Från och med 1 januari 2018 gäller utbildningsplikten, som är en del av Arbetsförmedlingens strategiska arbete för att fler nyanlända arbetssökande ska ta del av studier i syfte att etablera sig på arbetsmarknaden. Det innebär att en arbetssökande med kort utbildningsbakgrund som inte matchas mot arbete ska ta del av utbildning inom Komvux, särskild utbildning för vuxna eller motsvarande utbildning inom folkhögskolan. Folkbildningsrådet uppfattar att Arbetsförmedlingens tolkning av förordningens formulering ”eller motsvarande utbildning inom folkhögskola” endast skulle avse allmän kurs. Folkbildningsrådet delar inte denna uppfattning, utan anser att varken förordningen (2017:820) eller

förarbetsuttalanden i (DS 2016:35 och prop. 2016/17:175 hindrar Arbetsförmedlingen från att för personer med utbildningsplikt jämställa etableringskurs och studiemotiverande folkhögskolekurs med annan reguljär utbildning.

I ett enkätutskick till alla folkhögskolor ställdes frågan om utbildningsplikten har påverkat antal anvisade deltagare. På detta svarade:

- knappt hälften av skolorna att utbildningsplikten inte har påverkat
- 7 procent att den har inneburit en ökning av antal deltagare
- 6 procent att den har inneburit en minskning av antal deltagare
- och resten visste inte eller har inte svarat

För att förbättra förutsättningarna för att fler ska få möjlighet att studera bör folkbildningens regeringsinsatser (SMF, Etableringskurs och Bristyrkeskurser) jämföras med reguljära studier och därmed tydligt ingå i utbildningsplikten.

I Arbetsförmedlingens rapport *Utbildningsplikt för deltagare med kort utbildning i etableringsprogrammet* per 31 maj 2018 uttrycks att studieförberedande insatser i relation till utbildningsplikten framförallt handlar om när individen nekats studieplats på grund av platsbrist, när hen bedömts inte kunna tillgodogöra sig utbildningen eller det tredje alternativet när hen inväntar en annan kursstart. Folkbildningsrådet anser att man istället för ovanstående anledningar bör utgå från de arbetssökandes behov av studieförberedande insatser för att motiveras till fortsatta studier.

Ytterligare en förutsättning som kan spela roll vid nyttjandet av insatsen är om Arbetsförmedlingens upphandlade tjänster konkurrerar med de studiemotiverande folkhögskolekurserna. Vi vet att så är fallet beträffande bristyrkesutbildningarna på folkhögskola. När och om det sker så undergrävs regeringsinsatserna av den upphandlade verksamheten. Det är med andra ord viktigt att de insatser som åläggs folkhögskolan inte hämmas av separata upphandlade insatser.

Folkhögskolornas ansökningar inför respektive år, de tre senaste åren (2017-2019) har ökat med knappt 30 procent. Även antal anvisade deltagare har ökat med 40 procent de tre senaste åren (2016-2018). Detta tillsammans med att:

- insatsen har ett bra resultat,
- folkhögskolorna är förberedda och kan erbjuda kurser för 7 300 arbetssökande år 2019
- och målgruppen arbetssökande utan gymnasium är stor

är det angeläget att Arbetsförmedlingen i samarbete med folkhögskolorna tar sig an regeringsuppdraget så att målformuleringen på 7 000 platser i framtiden uppnås.

Ur arbetssökandes perspektiv är det önskvärt att fler får möjlighet att prova att studera som vuxen på folkhögskola genom att anvisas till en studiemotiverande kurs. Här finns en långsiktig lösning för att ta makt över sitt liv och förbättra sina möjligheter på arbetsmarknaden genom att återfå sin studiemotivation.

Bilagor

Per län år 2018

Län	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv* VT*	Faktiska dv VT	Bidrag	Rese-kostnad**
Stockholm	01	379	672	56%	3 297	3 357	8 717 000	359 716
Uppsala	03	20	32	63%	143	127	460 000	19 600
Södermanland	04	170	246	69%	1 214	1 087	3 910 000	99 795
Östergötland	05	91	160	57%	1 884	959	2 093 000	87 170
Jönköping	06	194	230	84%	1 498	1 480	4 462 000	172 365
Kronoberg	07	17	24	71%	132	131	391 000	24 889
Kalmar	08	50	87	57%	246	238	1 150 000	4 830
Gotland	09	3	10	30%	39	39	69 000	1 094
Blekinge	10	85	128	66%	822	817	1 955 000	41 630
Skåne	12	1 539	2 014	76%	13 277	9 558	35 397 000	1 296 635
Halland	13	10	15	67%	0	0	230 000	0
Västra Götaland	14	461	642	72%	3 262	2 810	10 603 000	374 299
Värmland	17	154	176	88%	1 219	1 025	3 542 000	83 460
Örebro	18	154	195	79%	965	961	3 542 000	83 832
Västmanland	19	565	623	91%	4 493	4 210	12 995 000	339 041
Dalarna	20	254	387	66%	1 808	1 620	5 842 000	160 156
Gävleborg	21	177	263	67%	1 625	1 497	4 071 000	82 694
Västernorrland	22	49	138	36%	496	533	1 127 000	46 210
Jämtland	23	58	121	48%	494	420	1 334 000	2 410
Västerbotten	24	82	202	41%	717	672	1 886 000	6 385
Norrbottnen	25	97	193	50%	969	708	2 231 000	50 753
Totalt		4 609	6 558	70%	38 600	32 249	106 007 000	3 336 964

* dv=deltagarveckor och VT=vårtermin

**Resekostnader 2018 per den 12 februari 2019.

Den 1 april 2019 finns den slutgiltiga kostnaden.

Per folkhögskola år 2018

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Alma folkhögskola	01	37	50	74%	195	192	851 000	31 954
Birkagårdens folkhögskola	01	59	65	91%	767	1 073	1 357 000	36 630
Bosöns idrottsfolkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Botkyrka folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Bromma folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Fryshusets folkhögskola	01	39	39	100%	468	468	897 000	0
Hagabergs folkhögskola	01	26	43	60%	322	188	598 000	36 978
Jakobsbergs folkhögskola	01	9	20	45%	65	55	207 000	6 210
Kaggeholms folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Kista folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Lillsved Gymn o idrottsfhsk	01	0	0	0%	0	0	0	0
Långholmens folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Runö folkhögskola	01	0	15	0%	0	0	0	0
Röda korsets folkhögskola	01	14	28	50%	130	110	322 000	26 000
S:ta Birgittas folkhögskola	01	32	45	71%	258	243	736 000	14 944
Sankt Ignatios folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Scouternas folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Sigtuna folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Skarpnäcks folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Skeppsholmens folkhögskola	01	50	55	91%	325	306	1 150 000	57 640
Stadsmissionens folkhögskola	01	0	20	0%	0	0	0	0
Sundbybergs folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Södertörns folkhögskola	01	99	205	48%	585	585	2 277 000	141 430
Södra Stockholms folkhögskola	01	0	15	0%	0	0	0	0
Tollare folkhögskola	01	0	18	0%	0	0	0	0
Vårdinge By folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0
Väddö folkhögskola	01	14	54	26%	182	137	322 000	7 930
Ågesta folkhögskola	01	0	0	0%	0	0	0	0

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Biskops-Arnö Nordens folkhögskola	03	0	0	0%	0	0	0	0
Wiks folkhögskola	03	20	32	63%	143	127	460 000	19 600
Eskilstuna folkhögskola	04	6	40	15%	82	40	138 000	2 320
Nyköpings folkhögskola	04	99	104	95%	805	766	2 277 000	16 320
Stensunds folkhögskola	04	19	38	50%	67	58	437 000	14 830
Åsa folkhögskola	04	46	64	72%	260	223	1 058 000	66 325
Bona folkhögskola	05	1	16	6%	13	14	23 000	0
Liljeholmens folkhögskola	05	14	14	100%	182	140	322 000	5 060
Lunnevals folkhögskola	05	0	0	0%	0	0	0	0
Marieborgs folkhögskola	05	76	130	58%	1 689	805	1 748 000	82 110
Vadstena folkhögskola	05	0	0	0%	0	0	0	0
Valla folkhögskola	05	0	0	0%	0	0	0	0
Braheskolan-Visingsö folkhögskola	06	0	0	0%	0	0	0	0
June folkhögskola	06	25	50	50%	182	184	575 000	21 931
Mariannelunds folkhögskola	06	0	0	0%	0	0	0	0
Mullsjö folkhögskola	06	0	0	0%	0	0	0	0
Sommenbygdens folkhögskola	06	0	0	0%	0	0	0	0
Södra Vätterbygdens fhsk	06	0	0	0%	0	0	0	0
Sörängens folkhögskola	06	19	20	95%	250	261	437 000	26 520
Värnamo folkhögskola	06	0	0	0%	0	0	0	0
Ädelfors folkhögskola	06	150	160	94%	1 066	1 035	3 450 000	123 914
Grimslövs folkhögskola	07	11	12	92%	76	75	253 000	16 094
Markaryds folkhögskola	07	0	0	0%	0	0	0	0
S:t Sigfrids folkhögskola	07	6	12	50%	56	56	138 000	8 795
Gamleby folkhögskola	08	0	15	0%	0	0	0	0
Högalids folkhögskola	08	0	0	0%	0	0	0	0
Oskarshamns folkhögskola	08	39	40	98%	142	142	897 000	2 730
Vimmerby folkhögskola	08	10	24	42%	91	83	230 000	2 100
Ölands folkhögskola	08	1	8	13%	13	13	23 000	0
Gotlands folkhögskola	09	3	10	30%	39	39	69 000	1 094

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Blekinge folkhögskola	10	22	31	71%	195	183	506 000	17 027
Jämshögs folkhögskola	10	7	7	100%	98	81	161 000	1 718
Litorina folkhögskola	10	56	90	62%	529	553	1 288 000	22 885
Valjevikens folkhögskola	10	0	0	0%	0	0	0	0
Albins folkhögskola	12	246	246	100%	1 781	1 748	5 658 000	278 000
Eslövs folkhögskola	12	160	225	71%	1 484	765	3 680 000	186 135
Folkhögskolan Hvilan	12	65	90	72%	472	470	1 495 000	81 825
Fridhems folkhögskola	12	62	125	50%	311	297	1 426 000	23 989
Furuboda folkhögskola	12	265	265	100%	4 254	1 686	6 095 000	130 218
Glimåkra folkhögskola	12	0	0	0%	0	0	0	0
Glokala folkhögskolan	12	23	40	58%	247	243	529 000	0
Holma folkhögskola	12	0	0	0%	0	0	0	0
Hyllie Park folkhögskola	12	29	60	48%	460	289	667 000	29 350
Kvarnby folkhögskola	12	56	110	51%	533	432	1 288 000	23 350
Malmö folkhögskola	12	123	130	95%	935	861	2 829 000	102 341
Munka folkhögskola	12	55	60	92%	143	150	1 265 000	21 935
S:ta Maria folkhögskola	12	6	20	30%	53	52	138 000	0
Skurups folkhögskola	12	64	140	46%	446	440	1 472 000	46 250
Sundsgårdens folkhögskola	12	19	58	33%	130	108	437 000	22 135
Önnestads folkhögskola	12	0	40	0%	0	0	0	0
Österlens folkhögskola	12	31	55	56%	312	290	713 000	43 487
Östra Grevie folkhögskola	12	335	350	96%	1 716	1 727	7 705 000	307 620
Katrinebergs folkhögskola	13	0	0	0%	0	0	0	0
Löftadalens folkhögskola	13	10	15	67%	0	0	230 000	0
Arbetarrörelsens fhs Göteborg	14	83	100	83%	756	713	1 909 000	123 850
Arbetarrörelsens folkhögskola i Viskadalen	14	0	0	0%	0	0	0	0
Axevalla folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Billströmska folkhögskolan	14	0	0	0%	0	0	0	0
Borås folkhögskola	14	0	15	0%	0	0	0	0
Dalslands folkhögskola	14	12	29	41%	112	101	276 000	2 848
Finska folkhögskolan	14	84	100	84%	724	316	1 932 000	48 905
Folkhögskolan i Angered	14	0	20	0%	0	0	0	0
Fristads folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0
Grebbestads folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0
Göteborgs folkhögskola	14	96	101	95%	364	360	2 208 000	35 580
Hellidens folkhögskola	14	1	10	10%	13	14	23 000	0
Helsjöns folkhögskola	14	4	6	67%	12	13	92 000	1 710
Hjo folkhögskola	14	0	10	0%	0	0	0	0
Hjälmaresds folkhögskola	14	65	69	94%	702	739	1 495 000	67 230
Interkulturella folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0
Kvinnofolkhögskolan	14	51	67	76%	273	284	1 173 000	52 290
Ljungskile folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0
Nordiska folkhögskolan	14	12	30	40%	156	141	276 000	10 033
S:ta Elisabets folkhögskola	14	0	0	0%	0	0	0	0
Vara folkhögskola	14	42	49	86%	137	116	966 000	23 773
Wendelsbergs folkhögskola	14	3	16	19%	13	13	69 000	2 170
Vinga folkhögskola	14	8	20	40%	0	0	184 000	5 910
Geijerskolan	17	0	0	0%	0	0	0	0
Ingesunds folkhögskola	17	7	12	58%	0	0	161 000	2 325
Klarälvdalens folkhögskola	17	6	10	60%	40	33	138 000	0
Kristinehamns folkhögskola	17	22	29	76%	154	137	506 000	5 087
Kyrkeruds folkhögskola	17	75	75	100%	869	697	1 725 000	2 000
Molkoms folkhögskola	17	44	50	88%	156	158	1 012 000	74 048

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Fellingsbro folkhögskola	18	10	12	83%	115	120	230 000	13 795
Hällefors folkhögskola	18	25	40	63%	78	78	575 000	5 310
Karlskoga folkhögskola	18	53	60	88%	325	316	1 219 000	22 937
Kävesta folkhögskola	18	0	0	0%	0	0	0	0
Mo Gård folkhögskola	18	0	3	0%	0	0	0	0
Örebro folkhögskola	18	66	80	83%	447	447	1 518 000	41 790
Bergslagens folkhögskola	19	112	150	75%	767	864	2 576 000	127 226
Hästsportens folkhögskola	19	0	20	0%	0	0	0	0
Tärna folkhögskola	19	64	64	100%	515	507	1 472 000	895
Västerås folkhögskola	19	389	389	100%	3 211	2 839	8 947 000	210 920
Brunnsviks folkhögskola	20	147	223	66%	968	936	3 381 000	135 775
Fornby folkhögskola	20	30	34	88%	195	165	690 000	21 006
Leksands folkhögskola	20	16	20	80%	140	83	368 000	2 685
Malungs folkhögskola	20	0	3	0%	0	0	0	0
Mora folkhögskola	20	0	4	0%	0	0	0	0
Sjöviks folkhögskola	20	61	100	61%	505	436	1 403 000	690
Västanviks folkhögskola	20	0	3	0%	0	0	0	0
Bollnäs folkhögskola	21	93	135	69%	936	977	2 139 000	37 090
Forsa folkhögskola	21	39	50	78%	325	311	897 000	4 914
Färnebo folkhögskola	21	22	50	44%	0	0	506 000	10 259
PRO:s folkhögskola	21	0	0	0%	0	0	0	0
Västerbergs folkhögskola	21	23	28	82%	364	209	529 000	30 431
Hola folkhögskola	22	35	62	56%	327	321	805 000	46 000
Härnösands folkhögskola	22	6	45	13%	78	65	138 000	0
Mellansels folkhögskola	22	0	0	0%	0	0	0	0
Ålsta folkhögskola	22	7	20	35%	91	147	161 000	210
Örnsköldsviks folkhögskola	22	1	11	9%	0	0	23 000	0

Skola	Läns kod	Totalt	Ram	Nyttjad ram	Möjliga dv VT	Faktiska dv VT	Bidrag	Ersättning resekostnad
Birka folkhögskola	23	24	48	50%	173	164	552 000	0
Bäckedals folkhögskola	23	33	71	46%	311	250	759 000	2 410
Åredalens folkhögskola	23	1	2	50%	10	6	23 000	0
Dalkarlså folkhögskola	24	41	41	100%	351	396	943 000	0
Edelviks folkhögskola	24	1	5	20%	0	0	23 000	0
Medlefors folkhögskola	24	27	101	27%	273	223	621 000	2 710
Solviks folkhögskola	24	3	9	33%	13	2	69 000	3 675
Storumans folkhögskola	24	0	5	0%	0	0	0	0
Strömbäcks folkhögskola	24	1	11	9%	0	0	23 000	0
Vindelns folkhögskola	24	9	30	30%	80	51	207 000	0
Framnäs folkhögskola	25	15	32	47%	92	89	345 000	9 737
Kalix folkhögskola	25	12	25	48%	96	85	276 000	0
Malmfältens folkhögskola	25	0	0	0%	0	0	0	0
Sunderby folkhögskola	25	35	80	44%	273	218	805 000	41 016
Sverigefinska folkhögskolan	25	31	31	100%	482	290	713 000	0
Tornedalens folkhögskola	25	0	0	0%	0	0	0	0
Älvsby folkhögskola	25	4	25	16%	26	26	92 000	0
Totalt		4 609	6 558	70%	38 600	32 249	106 007 000	3 336 964

Per län 2010-2018

Län	Läns kod	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stockholm	01	306	326	551	902	762	558	328	272	379
Uppsala	03	12	23	27	16	33	29	15	25	20
Södermanland	04	60	20	79	115	143	125	122	145	170
Östergötland	05	86	179	176	329	255	150	125	78	91
Jönköping	06	26	20	108	111	43	38	82	152	194
Kronoberg	07	30	38	26	6	5	11	3	6	17
Kalmar	08	87	45	77	92	89	46	29	39	50
Gotland	09	7	17	14	15	14	2	3	2	3
Blekinge	10	134	38	70	79	112	73	137	137	85
Skåne	12	374	543	984	1 276	1 192	865	952	1 464	1 539
Halland	13	10	0	14	47	62	51	19	0	10
Västra Götaland	14	202	205	407	575	582	492	371	319	461
Värmland	17	71	81	167	185	170	126	97	112	154
Örebro	18	106	140	178	199	185	137	207	139	154
Västmanland	19	144	254	358	508	402	335	307	342	565
Dalarna	20	125	156	241	223	169	146	90	90	254
Gävleborg	21	43	125	163	167	201	158	184	214	177
Västernorrland	22	59	34	87	85	57	30	46	61	49
Jämtland	23	0	0	13	36	36	4	1	25	58
Västerbotten	24	115	75	74	88	91	74	81	81	82
Norrbotten	25	76	65	74	113	103	93	91	126	97
Totalt		2 073	2 384	3 888	5 167	4 706	3 543	3 290	3 829	4 609

